

milda symptom och dessa kan även misstas för andra åkommor. CA är inte dödlig utan det finns flera hästar som levtt ett fullt liv och även fått föl. Man bör inte rida en CA-drabbad häst i och med att de oftast är väldigt skadebenägna eftersom de har problem med balans, koordination och avståndsbedömning. En CA-drabbad häst är inte stresståliga då symptomen tenderar att bli starkare och de är beroende av fasta rutiner.

Lätt för feldiagnos

Ofta kan man ställa fel diagnos på ett föl med CA genom att tro att den har fått en spark eller ramlat/sprungit in i en vägg och därigenom fått ett trauma mot huvudet. Den kan också misstolkas som wobblers/slinger/shivering, Equine Protozoal Myeloencephalitis (EPM) eller just hjärnskakning.

Symtomen är dålig balans, huvudtremor/skakningar, saknad av hotreflex, stela och överdrivna frambensrörelser, dålig koordinationsförmåga och avståndsbedömning, saknad av en normal blinkreflex (även om synen är korrekt), hästen står bredbent vid stillastående, saknad medvetenhet av hur benen är placerade (kan ibland stå eller försöka gå när den kotar över), överdrivna reaktioner och får lätt panik vid överraskning eller rädsla.

Sämre vid stress

Symtomen syns mest när hästen försöker koncentrera sig på något, eller när den blir rädd. Det förekommer även att när man sträcker sig efter grimman eller rycker i grimskaffet att hästen stegrar sig och faller över baklänges.

Vid kraftigare symptom ser man ofta ett tafatt, överdrivet sätt att röra frambenen som kallas "hyper-metric action" liknande militanta marschsteg med höga benlyft när hästen går över objekt. I både skritt och trav så höjs benet från armbågen och trakten sätts ofta ned först i marken. När hästen galopperar på plant underlag så ser det ut som att den galopperar i uppförsbacke med en överdriven rörelse. Ju mer stressad eller upphetsad hästen är desto mer överdriven blir rörelsen.

Hästen har inga smärtor, de blir inte slöa eller veka och förlorar ingen vikt eller spänst i musklerna

Viktigt med rutiner

En häst med milda symptom kan i teorin leva ett fullt liv, men de är ofta skadebenägna. De har problem med att gå upp på och över objekt, ramlar lätt och kan springa in i staket och väggar. Symptomen förvärras ofta från det att man upptäcker de och under 6-12 månader, och om de inte är så svåra att man har tvingats avliva hästen så stabiliseras tillståndet ofta. Det finns även bevis för att vissa drabbade hästar med tiden delvis lär sig att leva med sitt tillstånd genom alternativa metoder för att röra sig och att bedöma avstånd, vilket gör att de blir mindre skadebenägna.

En CA-drabbad häst som hålls i sin trygga omgivning anpassar sig efter sina egna förutsättningar, vilket kan göra att man tycker sig se en förbättring. Ändrar man omgivningen så kommer

hästen troligtvis att drabbas av olyckshändelser innan den har anpassat sig till de nya för-

hållanden med nya avstånd och objekt. En äldre häst som är drabbad har inte sällan en kompis som agerar som guide och stöd.

Uppfödarens ansvar

CA kan endast förebyggas med selektiv avel och kan inte botas.

CA är kategoriserat som en dödlig gentisk sjukdom även om själva sjukdomen inte dödar hästen. Den gör emellertid att hästen för det mesta är olämplig för ridning och körning.

Min första kontakt med CA var när Albidayer Stud gick ut 2 december 2008 med att deras World Champion Marajj var CA-bärare. Detta gjorde att många, däribland jag, fick upp ögonen för sjukdomen och många hästar har sedan dess blivit testade.

Jag pratade mycket med Dawn Martin, manager på Albidayer, när jag träffade henne i december och att hon berättade om att de hästar som blivit testade som bärare varit av så olika blodslinjer gjorde att jag i januari skickade in test på mina egna ston. Jag hade aldrig förväntat mig att få tillbaka testresultaten med uppgiften om att ett av dem var bärare! Mitt sto har en "svensk" stamtavla i åtskilliga generationer och många av de mest framgångsrika svenskfödda hästarna är av samma familj. Jag vet inte vilken av hennes föräldrar som bär genen, men detta gjorde att jag inte kan låta bli att fundera... hur många av våra svenska hästar är egentligen bärare? Jag är väldigt tacksam över att jag låtit testa mina ston och jag kräver hädanefter att hingstarna jag väljer att betäcka med skall vara testade.

Jag informerade ägarna till mitt stos avkomma för att dessa skall bli testade och till dags dato har alla som testats varit icke-bärare. AM